

## **Raadsinformatienota**

|                           |                                                                |                   |                |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------|-------------------|----------------|
| <b>Onderwerp</b>          | : Aanbiedingsbrief plan van aanpak Regionale energie strategie |                   |                |
| <b>Raadsvergadering</b>   | : 26 september 2019                                            | <b>Agendapunt</b> | :              |
| <b>Portefeuillehouder</b> | : J.M.A. van Agtmaal                                           | <b>Datum</b>      | : 25 juni 2019 |
| <b>Bestuurlijk kader</b>  | : Programma Duurzaamheid                                       | <b>Zaaknummer</b> | : Z19.00930    |

---

## **Inleiding**

In januari 2019 hebben we u geïnformeerd over Regionale Energiestrategie (RES2030). Daarin hebben we u op de hoogte gebracht van het feit dat ons college een bestuursopdracht heeft gegeven om in de regio West-Brabant te komen tot een plan van aanpak voor de RES 2030.

Met deze raadsinformatiebrief stellen we u op de hoogte van de volgende mijlpaal, namelijk het vaststellen van het Plan van Aanpak.

## **Kernboodschap**

Het Plan van Aanpak is aangeboden aan alle regionale colleges. Ons college heeft het Plan van Aanpak vastgesteld. De hoofdlijnen van dit Plan van Aanpak zijn:

### *Doel van de RES2030*

Woensdrecht streeft in samenwerking met het rijk en andere gemeenten – in navolging van de internationale klimaatafspraken van Parijs - gezamenlijk de doelstelling na om te komen tot 49% CO<sub>2</sub>-reductie in 2030. In het Klimaatakkoord maken bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties concrete afspraken over maatregelen. Veel van de afspraken zullen in de regio worden waargemaakt; dat is behalve een lokale ook een gemeentegrens-overschrijdende opgave. Warmtenetten en wind- en zonne-energie zullen soms over de grenzen van gemeenten heen worden gepland en gerealiseerd.

Om duidelijkheid en richting te geven aan de energietransitie in de regio, is in het (ontwerp) Klimaatakkoord de Regionale Energiestrategie (RES) als belangrijk instrument opgenomen. In de RES geeft een regio aan waar en hoeveel duurzame energie er grootschalig kan worden opgewekt, hoe de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving er uit gaat zien en wat dat betekent voor de energie-infrastructuur in 2030. Overheden werken in de RES intensief samen met maatschappelijke partners, bedrijfsleven en inwoners.

De RES gaat niet over de regionale energietransitie als geheel. De focus ligt – kortweg - op warmte, elektriciteit en infrastructuur. De RES gaat niet over de energietransitie in de

industrie of de mobiliteit. Besluitvorming over concrete nieuwe projecten en locaties maken geen onderdeel uit van de RES. De RES zal bij voorkeur een ‘overmaat’ aan zoekgebieden kennen, omdat gebieden die geschikt lijken, in de praktijk soms toch niet worden ontwikkeld. In de RES zullen afspraken worden gemaakt over regionale samenwerking bij de uitvoering van de RES, maar de RES gaat niet over het opzetten van een regionale uitvoeringsorganisatie. Al dit soort keuzen volgt na de vaststelling van de RES, in lokale plannen en door individuele gemeenteraden.

#### *Wat staat er in de RES2030?*

De RES2030 richt zich dus op de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtevoorziening in de gebouwde omgeving en de bijbehorende infrastructuur. De RES zal op hoofdlijnen bestaan uit:

- Inzicht in de energieopgave (nu, in 2030 en doorkijk naar 2050)
- Potentiële omvang en gebieden voor elektriciteitsopwekking en warmtebronnen
- Afwegingen, keuzen en (ruimtelijke) kaders voor zoekgebieden
- Aanzet tot een uitvoeringsprogramma
- Procesbeschrijving totstandkoming RES: hoe zijn maatschappelijke partners en inwoners betrokken.

De RES vormt de basis voor de na 2020 verplichte omgevingsplannen, omgevingsvisies en warmteplannen. In (de aanzet voor) het uitvoeringsprogramma zullen ook eerste afspraken worden gemaakt over financiële en organisatorische zaken, zoals mogelijkheden voor lokale participatie in energieprojecten.

#### *Betrokkenheid van gemeenteraden, stakeholders en inwoners*

De ambitie is om in West-Brabant een RES te maken die we samen dragen en accepteren en iedereen uitnodigt om bij te dragen aan de uitvoering. Dit vraagt om een open samenwerking, en voldoende tijd en ruimte om ideeën en ervaringen van stakeholders en inwoners te benutten. Voor het betrekken van gemeenteraden, maatschappelijke partners en inwoners zijn er in het RES-proces drie perioden te onderscheiden: tot en met september 2019, 2<sup>e</sup> helft 2019/begin 2020 en de 1<sup>e</sup> helft van 2020. In de eerste periode werken we samen aan uitgangspunten, scenario's en conclusies over mogelijkheden voor de regionale opwek, warmte en infrastructuur. We informeren raden, stakeholders en inwoners en leggen mogelijke keuzen voor. Eind 2019 en januari 2020 benutten we voor besluitvorming in alle raden over de concept c.q. 80%-versie van de RES. Daarna werken we, opnieuw in overleg met raden en maatschappelijke partners, de 80%-RES uit tot een definitieve RES. We verkennen dan ook de mogelijkheden, wensen en behoeften met betrekking tot de uitvoering. Die verkenning maakt deel uit van de definitieve RES die na de zomer van 2020 gereed moet komen.

## Vervolgstappen

De planning is er op gericht om, conform de startnotitie / bestuursopdracht, de 80%-versie van de RES 2030 in november / december voor bespreking en beoordeling aan de gemeenteraden aan te bieden. Op basis van een bestuurlijke weging van de concept-RES zal dan eind februari 2020 een eerste voorstel c.q. bod worden gedaan aan het Rijk over de mogelijkheden in West-Brabant voor het grootschalig opwekken van hernieuwbare elektriciteit, het potentieel aan duurzame warmtebronnen, de noodzakelijke infrastructuur en de omliggende uitgangspunten en voorwaarden. Het Rijk bekijkt vervolgens of de concept-RES-sen van de 30 regio's samen optellen tot de landelijke klimaatopgave en -doelen (door PBL). Het Rijk koppelt dit terug, inclusief een eventuele aanvullende opgave voor de regio. De verdere regionale uitwerking van de 80% RES en de terugkoppeling van het Rijk moeten samen na de zomer van 2020 leiden tot de definitieve RES2030, inclusief een voorstel voor een uitvoeringsprogramma.

## Consequenties voor Woensdrecht

In 2018 heeft de Gemeente Woensdrecht een vooruitstrevende duurzaamheidsvisie vastgesteld. In het verwezenlijken van deze visie en de bijbehorende energietransitie hebben (en behouden) de gemeenten de regierol.

Zoals aangegeven richt de Regionale Energie Strategie zich op de pijlers: warmte, elektriciteit en infrastructuur. De hoofdvragen die worden gesteld hebben betrekking op het wat, waar en hoe: **Wat:** wind, zon of warmte? **Waar:** waar liggen de kansrijke gebieden voor zon, wind respectievelijk warmte? **Hoe:** hoe gaan wij deze gebieden aansluiten/verbinden?

Samenwerking is noodzakelijk om aan de regionale opgave te voldoen, en voor een optimale inrichting van het landschap kunnen wij niet gebonden blijven aan gemeentelijke grenzen. Door regionaal de opgave op het gebied van de energietransitie concreet te maken, middels de regionale energie strategie, ontvangen gemeenten de bouwstenen om hier lokaal invulling aan te geven in onder andere omgevingsvisies en warmtevisies. In feite betreffen deze gemeentelijk visies een gedetailleerde uitwerking van de regionale energie strategie.

### *Omgevingsvisie*

Het opstellen van de regionale energiesituatie loopt lineair met de nieuwe Omgevingswet en de nieuw op te stellen omgevingsvisies voor gemeenten. Een eis uit de Omgevingswet is om visies van andere relevante bestuursorganen te betrekken bij het opstellen van gemeentelijke visies.

De regionale energiestrategie zal op deze manier ook zijn uitwerking hebben in gemeentelijke omgevingsvisies. Het 'betrekken van' betreft wel een minimale eis waarin het op gemeentelijk niveau vooral belangrijk blijft om vast te blijven houden aan de eigen identiteit. De Gemeente Woensdrecht is vooruitstrevend op het gebied van duurzaamheid en de energietransitie en vreest daarom niet dat de opgestelde omgevingsvisie de aansluiting met de regio mist op dit gebied.

### *Warmtevisie*

Vanuit het Rijk zijn Gemeenten verplicht om voor eind 2021 hun warmtevisies gereed te hebben. De Gemeente Woensdrecht heeft medio 2018 een motie aangenomen om deze visie al eind 2019 gereed te hebben. Intussen is vanuit de regionale energiestrategie om uitstel gevraagd voor de oplevering van de definitieve RES.

Op basis van het huidige plan van aanpak en de bijbehorende planning zal de definitieve RES aan het einde van de zomer 2020 worden opgeleverd. In de regionale energie strategie werken decentrale overheden, experts en stakeholders samen om regionaal aanwezige (rest)bronnen in beeld brengen en vraag en aanbod op elkaar af te stemmen.

Omdat de RES als belangrijke bouwsteen geldt voor de gemeentelijke warmtevisie, verdient het niet de voorkeur om voor oplevering van de RES een warmtevisie op te stellen. Een mogelijk scenario zou kunnen zijn dat het opstellen van de visie op warmte wordt gekoppeld aan de oplevering van de RES in 2020.

### *Initiatieven duurzame energie*

In het kader van de energietransitie heeft Woensdrecht al verschillende initiatieven ondernomen zoals het uitnodigingskader zonne-energie en het project windmolens op de Kabeljauwbeek. Deze initiatieven hebben een gedragen basis binnen de gemeente en vinden tevens een directe bijdrage in de regionale opgave.

De regionale energiestrategie is een breed gedragen denkwijze waarin de individuele bijdragen van gemeenten en reeds opgestarte contributies een belangrijke toedracht zijn in het grote geheel, er zal derhalve geen afbreuk worden gedaan aan lopende projecten.

In het uiteindelijk tot stand gekomen plan van aanpak is tevens besloten ten allen tijde ruimte te laten voor lokale initiatieven en/of ideeën en hierin (nogmaals) de regie bij de gemeenten te laten.

### **Afsluiting en ondertekening**

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht

De secretaris,

A.P.E. Baart MBA

De burgemeester,

drs. J.J.C. Adriaansen